

Seminarium naukowe "Jakość przestrzeni miejskiej. Plan mobilności dla przychodni w Wieliczce"

Gospodarzem wydarzenia była prof. Magdalena Kozień - Woźniak - dziekan Wydziału Architektury PK wraz z Zespołem Projektowania Obiektów Kultury Katedry Projektowania Architektonicznego A-6 dr. Pawłem Żukiem, Elizą Owczarek i Marcinem Gierbienis. W spotkaniu wzięli udział znamienici goście: Rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Białkiewicz, Burmistrz Artur Kozioł, z-ca Burmistrza Piotr Krupa, dyrektor Miejskiej Przychodni Zdrowia w Wieliczce Grażyna Kozak, dyrektor Gminnego Zarządu Dróg w Wieliczce Teresa Kuchnia i prof. Tomasz Kozłowski, kierownik Katedry Projektowania Architektonicznego A-6 WA PK.

Spotkanie otworzyło krótkie wystąpienie rektora prof. Andrzeja Białkiewicza, który podkreślił istotę kontaktu uczelni z miastem, jako właściwa forma współpracy, dająca wartościowe rezultaty. O udanej współpracy pomiędzy stronami wspominał Burmistrz Artur Kozioł doceniając walor edukacyjny uzyskanych koncepcji. W minionym roku studenci mieli okazję projektować dla Burmistrza Centrum Opieki Geriatrycznej i Dom Literatury. Zadanie którego dotyczyło seminarium było o tyle szczególne, że bardzo potrzebne miastu i dotyczące tematu trudnego zarówno dla miasta, jak i studentów, czyli poprawy infrastruktury przy najważniejszym, a przez to bardzo obciążonym ilością odbiorców miejscu, jakim jest wielicka przychodnia.

Od nakreślenia sytuacji lokalizacyjnej obiektu rozpoczęła się pierwsza część seminarium. Problem istniejącego układu drogowego jest widoczny gdy znajdziemy się na ul. Szpunara, gdzie jest duża ilość zaparkowanych samochodów, przez co ruch pieszy jest utrudniony, a komfort życia okolicznych mieszkańców ograniczony, a jednocześnie wciąż tych miejsc jest za mało. Jest to przestrzeń wymagająca, gdyż zmuszona pogodzić oczekiwania kilku stron - mieszkańców, pacjentów i pracowników ośrodka zdrowia. Studenci 6 semestru WA PK przedstawili analizy dot. zarówno urbanistyki, jak i architektury oraz infrastruktury dla centrum miasta. Pozwoliło to spojrzeć na zagadnienie całościowo np. zwracając uwagę na lokalizację miejsc parkingowych w zakresie całego miasta, czy analizując dostępność komunikacją miejską. Refleksją było stwierdzenie, że zajęcie całej przestrzeni przez samochód nie jest właściwym kierunkiem dla rozwoju miasta i należy zrównoważyć funkcjonowanie w tej przestrzeni zarówno samochodu, jak i pieszego oferując dla niego atrakcyjne miejsca o walorze socjalnym.

Temat związany z szeroko rozumianą dostępnością i poprawą infrastruktury były elementami propozycji dydaktyków i studentów. Ze względu na interdyscyplinarność zadania konsultantem prac projektowych stała się dr Aleksandra Faron z Wydziału Inżynierii Lądowej, która w swojej naukowo badawczej działalności zajmuje się planowaniem i projektowaniem systemów transportowych oraz zarządzaniem mobilnością. W swoim referacie przedstawiła, jak można poprzez wprowadzenie połączenia pomiędzy ul. Szpunara i ul. Słowackiego poprawić ruch kołowy, a także przekonywała słuchaczy do wdrożenia tzw. planu mobilności, który miałby za cel poprawę dostępności ośrodka, oferując rozwiązania alternatywne dla samochodu i korygując jego ruch. Kluczowa jest też zmiana zachowań komunikacyjnych ludzi, co jest częścią edukacyjną projektu. Nadrzędnym pomysłem było zmienienie ul. Szpunara na woonerf, czyli tzw. ulicę do mieszkania, gdzie to pieszy ma pierwszeństwo, a ruch kołowy jest uspokojony. Aktualnie coraz więcej miast również w Polsce sięga po tego typu rozwiązania, szczególnie w obszarze historycznego centrum.

W ostatnich tygodniach studenci w grupach opracowywali własne plany mobilności i pracowali indywidualnie nad własnymi projektami zmieniającymi wizualną stronę przestrzeni. Najciekawsze z nich zostały przedstawione w drugiej części seminarium przez sześciu studentów. Każda koncepcja zakładała autorski pomysł na wykonanie woonerfa oraz zmianę zagospodarowania skweru przed przychodnią. Motywem łączącym projekty było wprowadzenie zieleni, która w dzisiejszych czasach jest niezwykle pożądana przez odbiorcę. Kontakt z przyrodą jest szczególnie ważny dla pacjentów, a w okresie pandemii atrakcyjnie przestrzeń zewnętrzna może być poczekalnią pod chmurką dla oczekujących wizyty. Justyna Kopacz i Aleksander Kwaśniak w swoich pomysłach korzystali z miękkich i organicznych form, odwołujących się do modnego trendu biofilii. Renata Kozina i Eliza Sałapat wykorzystały natomiast motyw przewodniego koloru żółtego, który towarzyszył odbiorcy w różnych fragmentach zagospodarowania. Studenci Jan i Mikołaj Kusiorowie proponowali odważne układy, które zmieniały dotychczasowe funkcjonowanie obszaru, wprowadzając np. wiaty, czy uniesione nad terenem mostki. Pojawiły się rozwiązania dodatkowe, jak i winda na końcu ulicy, umożliwiającą dostęp do niej przez osoby niepełnosprawne, co teraz przy różnicy terenu nie jest możliwe. Wszystkie prezentacje wywołały na koniec ciekawą dyskusję, która stanowi punkt wyjścia do dalszych działań. Studenci pozostają w zadaniu projektowym do końca semestru, aby w czerwcu przedstawić budynek usługowy zlokalizowany w pierzei ul. Słowackiego.